

2. Livia Rothkirchen: „Hungary – an Asylum for the Refugees of Europe”. *YVS*, 7:131. o.

3. Hezinger életrajzának részleteit és magyarországi működéséről szóló beszámolóját illetően lásd NG-4457.

4. *RLB*, 132. dok.

5. NG-5630.

6. *NA*, T-120. mikrofilm, 4355. tekercs, K213634. kocka.

7. Bár a zsidók gettóba zárásáról szóló rendeletet csak április végén bocsátották ki, a kárpátaljai és északkelet-magyarországi zsidók összegyűjtése és gettóba zárása már április 16-án megkezdődött. Részletesen lásd a 17. fejezetben.

8. *RLB*, 297. dok.

9. Hunsche 1944 áprilisának elején, a belügyminisztériumban tett látogatása alkalmával fejtette ki a külföldi állampolgárok és különösen a külföldi állampolgárságú zsidók kérdésének megoldására vonatkozó német elképzelést.

10. Sebestyén egyebek mellett emlékeztette Veesenmayert arra, hogy az Egyesült Államokban – a német állampolgárokkal ellentétben – a közel 10 000 magyar állampolgár közül senkit sem internáltak. Mindössze pár száz amerikai tartózkodott Magyarországon, akiknek többsége hazatért amerikai magyar volt. *RLB*, 296. dok.

11. *Uo.*, 297. dok. Lásd különösen a dokumentum 2. függelékét.

12. A németek két okból tartották tiszteletben az argentin állampolgárokat. Egyrészt sokan közülük majdani menedéküket látták Argentínában. A közvetlen ok a tervezett svédországi diplomatacsere volt. Ilyen cserére 1944. augusztus 15. és 20. között került sor. Ebből az alkalomból a németek engedélyezték hat, argentin nemzetiségűnek mondott magyar zsidó kiutazását Svédországba. A cserével és a hat zsidó kilétével kapcsolatos további háttér-információkat illetően lásd *NA*, T-120. mikrofilm, 4355. tekercs, K213530-536. kockák. Lásd még *RLB*, 297. és 312. dok.

13. *Uo.*, 297. dok. Sebestyénnel folytatott két megbeszélésének jegyzőkönyvét Veesenmayer május 2-án juttatta el a külügyminisztériumhoz. Ezek egy-egy példányát von Thadden május 5-én továbbította Eichmann-nak. *NA*, T-120. mikrofilm 4665. tekercs, K1509/K350109 skk. kockák.

14. A minisztertanács május 3-i ülésének jegyzőkönyvét lásd *Vádirat*, 1:286–289. o.

15. Jaross titkos utasításának (1944/7233. sz. BM-rendelet, VII. záradék) szövegét lásd *uo.*, 1:290–293. o.

16. Veesenmayer 1944. május 6-i 1241. sz. távirata. *NA*, T-120. mikrofilm, 4665. tekercs, K1509/K350109. skk. kockák.

17. Lévai Jenő: *Fehér könyv. Külföldi akciók zsidók megmentésére*. Officina, Bp., 1946, 37. o.

18. A határidő eredetileg július 1. volt, de ezt meghosszabbították, előbb augusztus 1-jéig, majd augusztus 26-áig, a budapesti zsidók deportálására harmadikként kijelölt nap másnapjáig; ekkor azonban már küszöbön állt Sztójay felváltása Lakatossal. A Lakatos-kormány alatt a zsidóellenes rendelkezések szigorja enyhült, és a határidőt ismét meghosszabbították, 1944. szeptember 30-ig. A külföldi zsidókkal szembeni bánásmód nem sokkal a Szálasi-puccs után függőben maradt. Lásd a 25. és 26. fejezetet, valamint *RLB*, 209. és 311. dok. és *Vádirat*, 3:343–344. o.

19. 9999/1944. sz. BM VII. rendelet. Lévai, *i. m.*, 36–39. o.

20. Hezinger azt állítja, hogy addig, amíg Theodor Horst Grell 1944. június közepe táján fel nem váltotta őt, 100 és 200 közötti külföldi zsidót hoztak ki a gettókból, NG-4457. Lásd még *RLB*, 153. dok.